

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 72 28 24 00

Sagsnr.
2019 - 4116

Doknr.
121960

Dato
02-09-2019

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 14. august 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 31 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Adsbøl (DF).

Spørgsmål nr. 31:

"Vil ministeren redegøre for, hvilke muligheder kommunalbestyrelsesmedlemmer har for at få indblik i sager i kommunen herunder redegøre for, hvordan det sikres, at kommunalbestyrelsesmedlemmer får tilstrækkelig information i eksempelvis sager, der har været skrevet om i pressen?"

Svar:

I det følgende beskrives de rettigheder og muligheder, som et medlem af kommunalbestyrelsen har, for at få oplysninger fra kommunen om kommunale sager.

1. Efter § 9, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse har ethvert medlem af kommunalbestyrelsen som led i varetagelsen af sit hverv ret til at gennemse sagsmateriale, der i endelig form foreligger i kommunens administration.

En anmodning om *sagsindsigt* efter den nævnte bestemmelse kan omfatte bestemte dokumenter eller sager, et sagsområde eller grupper af sager, når blot det er muligt at afgrænse det sagsområde eller den gruppe af sager, som medlemmet ønsker indsigt i.

Retten til sagsindsigt efter bestemmelsen omfatter sagsmateriale, som foreligger i endelig form i kommunen, og som vedrører en sag, der kan indbringes for kommunalbestyrelsen. Det gælder både materiale, der foreligger i centralforvaltningen, og materiale, der foreligger i kommunale institutioner. Ved sagsmateriale forstås dokumenter i bred forstand, herunder eksempelvis også film, lydband, e-mails og PowerPoints, der er indgået i administrativ sagsbehandling i kommunen, uanset hvordan materialet opbevares. Retten til sagsindsigt omfatter også dokumenter, der er undtaget fra offentlighed efter lov om offentlighed i forvaltningen, herunder interne notater og oplysninger, som er fortrolige efter forvaltningslovens regler. Dog kan regler, der begrænser retten til at videregive visse oplysninger, være til hinder for at give sagsindsigt i de omhandlede oplysninger, jf. nærmere Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, s. 96.

Sagsmateriale skal foreligge i endelig form for at være omfattet af retten til sagsindsigt. Sagsmateriale, der ikke er udarbejdet af den kommunale forvaltning, men af eksterne private samarbejdspartnere, borgere eller andre offentlige myndigheder og sendt til eller i øvrigt tilgået kommunen fra disse, foreligger altid i endelig form. Tilsvarende vil sagsmateriale, der er afgivet af kommunen til udenforstående, have endelig form. For sagsmateriale, der ikke er udvekslet med nogen uden for kommunen, er det ikke afgø-

rende for, om materialet har endelig form, om det er betegnet som udkast, skitse el.lign., men navnlig, hvem det har været afgivet til i kommunen, og eventuelt om det er endeligt udformet. Eksempelvis vil sagsmateriale, der har været forelagt for et kommunalt udvalg, for kommunalbestyrelsen eller for nogle af dens medlemmer, foreligge i endelig form og dermed være omfattet af alle medlemmers ret til sagsindsigt. Det samme gælder materiale, der i forvaltningen er endeligt godkendt til forelæggelse for udvalg eller kommunalbestyrelse.

Kommunalbestyrelsens medlemmer skal efter § 9, stk. 2, i lov om kommunernes styrelse rette anmodninger om sagsindsigt til borgmesteren. En kommune kan dog godt have retningslinjer eller have en praksis, hvorefter medlemmer af kommunalbestyrelsen har ret til at få behandlet anmodninger om sagsindsigt efter henvendelse herom til ansatte i forvaltningen.

§ 9, stk. 3, i lov om kommunernes styrelse indeholder en snæver adgang til at begrænse et kommunalbestyrelsesmedlems ret til sagsindsigt. En begrænsning af adgangen til sagsindsigt kan således ske i tilfælde, hvor en sags ekspedition ikke kan afvente kommunalbestyrelsesmedlemmets gennemgang, eller hvor det vil være forbundet med uforholdsmæssigt store vanskeligheder at fremskaffe materialet, f.eks. hvis der er tale om ældre akter, eller det kræver et meget stort ressourceforbrug.

2. Efter § 20, stk. 6, i lov om kommunernes styrelse har et kommunalbestyrelsesmedlem med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, ret til efter anmodning at få tilsendt dagsordener og udskrifter af beslutningsprotokoller, der udsendes til medlemmer af udvalg, som den pågældende ikke er medlem af, samt efter anmodning i det enkelte tilfælde sagsmateriale i samme omfang som udvalgets medlemmer.

Uanset formuleringen af bestemmelsen om medlemmers *ret til indsigt i udvalgsmateriale* skal også oplysninger i udvalgsmateriale, som måtte være omfattet af tavshedspligt, som udgangspunkt sendes til et kommunalbestyrelsesmedlem, der anmoder herom, jf. nærmere Hans B. Thomsen m.fl., Lov om kommunernes styrelse med kommentarer, 2010, s. 212.

3. Såfremt et enkelt kommunalbestyrelsesmedlem ønsker at se dokumenter eller oplysninger i en kommunal sag, har medlemmet endvidere ligesom andre borgere mulighed for at søge *aktindsigt* i kommunen efter de almindelige regler herom i lov om offentlighed i forvaltningen.

4. Efter § 11, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse kan ethvert medlem af kommunalbestyrelsen for denne indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom.

Denne *initiativret* kan anvendes både for sager, der er under behandling i kommunen, og for andre sager, men omfatter dog ikke sager, der tidligere har været behandlet i kommunalbestyrelsen, med mindre der foreligger nye oplysninger i sagen eller i øvrigt ændringer i grundlaget for sagens behandling. Medlemmets anmodning om at få en sag på dagsordenen skal fremsættes senest otte dage før kommunalbestyrelsens møde.

Initiativretten giver medlemmet ret til at få en sag på kommunalbestyrelsens dagsorden, men derefter har medlemmet ikke mere rådighed over sagen. Det er kommunalbestyrelsen, der beslutter, hvordan sagen videre skal behandles, og kommunalbestyrelsen kan herunder beslutte, at sagen skal udsættes til et senere møde, eller henvise sagen til afgørelse i udvalg eller forvaltning.

Bestemmelsen giver eksempelvis et medlem mulighed for at rejse en sag i kommunalbestyrelsen om tilvejebringelse af nye oplysninger i en sag, hvor medlemmet ikke mener at have modtaget tilstrækkelig eller den ønskede information.

Kommunalbestyrelsen beslutter med almindeligt flertal, om de pågældende oplysninger skal tilvejebringes eller ikke, og eventuelt om afgørelse herom skal træffes på et andet niveau i kommunen.

Bestemmelsen om initiativretten i § 11, stk. 1, i lov om kommunernes styrelse giver herudover i et vist omfang, der ikke entydigt kan afgrænses, det enkelte medlem krav på, at der tilvejebringes oplysninger i en kommunal sag. Det antages således med støtte i bestemmelsens motiver, jf. betænkning nr. 894/1980, s. 38, at det enkelte kommunalbestyrelsesmedlem kan kræve, at vedkommende udvalg meddeler kommunalbestyrelsen de oplysninger om bestemte anliggender inden for udvalgets område, som er nødvendige for, at kommunalbestyrelsen kan afgøre, om forvaltningen er lovlige og i øvrigt i overensstemmelse med de rammer, som kommunalbestyrelsen har udstukket. Efter omstændighederne, herunder hvis en sag er under forberedelse, må medlemmet lade sig nøje med summariske oplysninger, f.eks. om, hvordan sagen søges oplyst. Kommunalbestyrelsen har vide rammer med hensyn til at skønne over, hvornår udvalgets oplysningspligt er opfyldt.

5. Ud over de rettigheder og muligheder, som medlemmer af kommunalbestyrelsen efter ovennævnte regler har for at få oplysninger om en kommunal sag, kan det følge af retningslinjer fastsat af kommunalbestyrelsen eller af praksis i kommunen, at kommunens forvaltning skal tilvejebringe medlemmerne oplysninger, herunder besvare spørgsmål fra medlemmerne.

I hvilket omfang, det enkelte medlem på grundlag af kommunalbestyrelsens retningslinjer eller en kommunal praksis kan få oplysninger eller svar fra forvaltningen, beror på det nærmere indhold af kommunalbestyrelsens retningslinjer eller praksis i kommunen. Disse kan omfatte, at forvaltningen skal tilvejebringe oplysninger i bred forstand, herunder både faktuelle oplysninger og vurderinger og både allerede eksisterende oplysninger og udarbejdelse af nyt materiale. Til hvem eller på hvilket niveau i kommunen medlemmet skal fremsætte sin begæring om oplysninger, beror også på kommunalbestyrelsens retningslinjer eller kommunens praksis herom.

Om kommunalbestyrelsens fastsættelse af retningslinjer for og kommunal praksis for forvaltningens bistand til kommunalbestyrelsens medlemmer, herunder bistand i form af meddelelse og tilvejebringelse af oplysninger, henvises til det tidligere Økonomi- og Indenrigsministeriums brev af 30. juni 2017 til alle kommuner, afsnit IV.2.3, jf. <https://resumedatabase.sim.dk/resumedatabasen/2017/1711-om-den-kommunale-forvaltnings-muligheder-for-at-yde-bistand-til-kommunalbestyrelsens-medlemmer/>.

Med venlig hilsen

Astrid Krag